EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 28.4.2020
COM(2020) 310 final

2020/0066 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013 a (EU) 2019/876, pokud jde o úpravy v reakci na pandemii COVID-19

(Text s významem pro EHP)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013[1] (nařízení o kapitálových požadavcích neboli CRR) zavádí společně se směrnicí 2013/36/EU[2] (směrnice o kapitálových požadavcích neboli CRD) obezřetnostní regulační rámec pro úvěrové instituce působící v Unii. Nařízení o kapitálových požadavcích a směrnice o kapitálových požadavcích byly přijaty v reakci na finanční krizi v letech 2008–2009 za účelem posílení odolnosti institucí působících ve finančním sektoru EU, přičemž převážně vycházejí z globálních standardů dohodnutých s mezinárodními partnery EU, zejména s Basilejským výborem pro bankovní dohled.

Nařízení o kapitálových požadavcích bylo následně pozměněno s cílem odstranit zbývající nedostatky v obezřetnostním regulačním rámci a provést některé zbývající prvky reforem finančních služeb na globální úrovni, které jsou zásadní pro zajištění odolnosti institucí. V rámci různých následných změn byly nařízením (EU) 2017/2395[3] do nařízení o kapitálových požadavcích vložena přechodná opatření pro zmírnění dopadu zavedení nového účetního standardu, Mezinárodního standardu účetního výkaznictví – Finančního nástroje (IFRS) 9 na kapitál. Nařízením (EU) 2019/630[4] byl do nařízení o kapitálových požadavcích vložen požadavek na minimální krytí ztrát z nevýkonných expozic (tzv. obezřetnostní jištění). Nařízení (EU) 2019/876[5] (CRR II) navíc doplnilo do nařízení o kapitálových požadavcích některé konečné prvky mezinárodních reforem (finalizovaný rámec Basilej III), které zahrnují mimo jiné novou definici pákového poměru a kapitálovou rezervu k pákovému poměru, která institucím zabrání v nadměrném zvyšování páky. Druhé z uvedených nařízení rovněž zavedlo do nařízení o kapitálových požadavcích příznivější obezřetnostní zacházení s některými aktivy v podobě softwaru, s některými úvěry zajištěnými důchody a platy, jakož i s půjčkami malým a středním podnikům a projekty v oblasti infrastruktury.

---

1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky.

2 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 338).

3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2395 ze dne 12. prosince 2017, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o přechodná opatření pro zmírnění dopadu zavedení IFRS 9 na kapitál a pro zacházení s některými expozicemi vůči subjektům veřejného sektoru denominovanými v národní měně kteréhokoli členského státu jako s velkými expozicemi (Úř. věst. L 345, 27.12.2017, s. 27),

4 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/630 ze dne 17. dubna 2019, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o minimální krytí ztrát z nevýkonných expozic (Úř. věst. L 111, 25.4.2019, s. 4).

5 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/876 ze dne 20. května 2019, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o pákový poměr, ukazatel čistého stabilního financování, požadavky na kapitál a způsobilé závazky, úvěrové riziko protistrany, tržní riziko, expozice vůči ústředním protistranám, expozice vůči subjektům kolektivního investování, velké expozice, požadavky na podávání zpráv a zpřístupňování informací, a nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 150, 7.6.2019, s. 1).

Závažný hospodářský otřes způsobený pandemií COVID-19 a výjimečná opatření proti šíření nákazy mají dalekosáhlý dopad na ekonomiku. Podniky čelí narušení v dodavatelských řetězcích, dočasným uzavřením a omezené poptávce, domácnosti jsou ohroženy nezaměstnaností a poklesem příjmů. Veřejné orgány na úrovni Unie a členských států přijaly rozhodná opatření na podporu domácností a solventních podniků, aby tyto mohly tomuto závažnému, avšak dočasnému hospodářskému zpomalení a nedostatkům v oblasti likvidity, které to způsobí, odolat. Vzhledem k reformám, které byly provedeny v důsledku finanční krize v roce 2008, jsou úvěrové instituce dnes dobře kapitalizovány a jsou mnohem odolnější, než tomu bylo v roce 2008. To jim umožňuje hrát klíčovou úlohu při zvládání hospodářského otřesu v důsledku pandemie COVID-19. Nicméně nejistota spojená s tempem oživení hospodářské činnosti bude mít nevyhnutelně dopad na bankovní sektor.

V reakci na nové okolnosti poskytly příslušné orgány v celé Unii dočasný kapitál a operační úlevu, aby úvěrovým institucím zajistily příznivé podmínky pro nepřerušené poskytování úvěrů během pandemie COVID-19. Je proto důležité, aby byl kapitál použit tam, kde je to nejvíce zapotřebí, a aby obezřetnostní rámec byl hladce propojen s různými opatřeními, která řeší pandemii COVID-19. Nařízení o kapitálových požadavcích poskytuje bankám široký prostor pro podporu veřejných a soukromých iniciativ za účelem podpory nepřerušeného poskytování úvěrů v souvislosti s pandemií COVID-19 a zároveň zajišťuje obezřetný přístup. Flexibilita zakotvená v nařízení o kapitálových požadavcích je popsána v interpretačním sdělení Komise ze dne 27. dubna 2020[6] o uplatňování účetních a obezřetnostních rámců za účelem usnadnění poskytování bankovních úvěrů v Unii v souvislosti s pandemií COVID-19.

Kromě plného využití flexibility, kterou stávající rámec umožňuje, jsou nezbytné některé omezené změny zvláštních aspektů nařízení o kapitálových požadavcích, aby se maximalizovala schopnost úvěrových institucí poskytovat úvěry a absorbovat ztráty související s pandemií COVID-19 a zároveň zajistila jejich trvalá odolnost. Kromě toho na mezinárodní úrovni Basilejský výbor pro bankovní dohled schválil roční odklad lhůty pro provedení konečných prvků rámce Basilej III, jehož některé prvky již byly začleněny do nařízení o kapitálových požadavcích[7], jakož i větší flexibilitu, pokud jde o postupné zavádění dopadu IFRS 9 na kapitál. Tyto změny je třeba zohlednit ve stávajících pravidlech.

Zaprvé je nezbytné upravit přechodná opatření, která úvěrovým institucím umožňují zmírnit dopad rezerv na očekávané úvěrové ztráty podle IFRS 9 na jejich kapitál. Tato úprava by úvěrovým institucím umožnila lépe zmírňovat dopad případného zvýšení rezerv na očekávané úvěrové ztráty v důsledku zhoršením úvěrové kvality expozic úvěrových institucí z důvodu ekonomických důsledků pandemie COVID-19.

Zadruhé je třeba s ohledem na dopad záruk v souvislosti s pandemií COVID-19 upravit pravidla pro minimální krytí ztrát z nevýkonných expozic za účelem dočasného rozšíření zacházení, které se v současné době vztahuje na nevýkonné expozice zajištěné nebo pojištěné vývozními úvěrovými agenturami, na nevýkonné expozice, které vznikly v důsledku pandemie COVID-19 a na něž se vztahují různé systémy záruk, které členské státy zavedly. Tím by bylo uznáno, že záruky vývozních úvěrových agentur a záruky v souvislosti s pandemií COVID-19 vykazují podobné vlastnosti.

---

[6] Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Interpretační sdělení Komise o uplatňování účetních a obezřetnostních rámců za účelem usnadnění poskytování bankovních úvěrů v Unii – podpora podniků a domácností v souvislosti s COVID-19, COM (2020)169, 28. 4. 2020.

[7] Odklad se vztahuje jak na revidovaná pravidla týkající se kapitálových požadavků založených na riziku, tak na revidovaná pravidla týkající se pákového poměru.

Zatřetí je třeba změnit kompenzační mechanismus spojený s diskreční pravomocí příslušného orgánu umožnit úvěrovým institucím dočasně vyloučit expozice ve formě rezerv centrální banky z výpočtu pákového poměru. Tím by se zajistilo, že likvidita poskytnutá centrálními bankami v krizové situaci by byla úvěrovými institucemi účinně směrována do ekonomiky.

Začtvrté, v souladu s rozhodnutím Basilejského výboru pro bankovní dohled je nutné odložit datum použitelnosti nového požadavku kapitálové rezervy k pákovému poměru. Tím by se uvolnila operační kapacita institucí, které by se tak mohly zaměřit se na bezprostřednější výzvy spojené s pandemií COVID-19.

Zapáté je třeba předsunout data použitelnosti některých kapitálových výhod zamýšlených v nařízení o kapitálových požadavcích, které dosud nejsou použitelné, konkrétně ustanovení o zacházení s některými aktivy v podobě softwaru, ustanovení o některých úvěrech zajištěných důchody nebo platy, revidovaný podpůrný koeficient pro malé a střední podniky a nový podpůrný faktor pro financování infrastruktury. Pokud by u dvou podpůrných faktorů, preferenčního zacházení s některými aktivy v podobě softwaru a preferenčního zacházení s některými úvěry zajištěnými důchody nebo platy bylo stanoveno dřívější datum použitelnosti, uvolnilo by to kapitál institucí a umožnilo jim posílit velmi potřebné poskytování úvěrů během pandemie COVID-19 a po ní.

Tyto navrhované změny nebudou podstatně měnit obezřetnostní regulační rámec. Jsou součástí reakce Komise na řešení mimořádné situace vyvolané pandemií COVID-19. Tyto úpravy obezřetnostního rámce by usnadnily společné úsilí zaměřené na zmírnění dopadu pandemie a tím i k dosažení rychlého oživení.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Návrh zavádí změny stávajících právních předpisů. Tyto změny jsou plně v souladu se stávajícími ustanoveními politiky v oblasti obezřetnostních požadavků na instituce a dohled nad nimi, a rovněž s interpretačním sdělením Komise přijatým současně s tímto návrhem. Jsou rovněž plně v souladu s účetními pravidly Unie, zejména s nařízením Komise (EU) 2016/2067 ze dne 22. listopadu 2016, kterým se mění nařízení (ES) č. 1126/2008, kterým se přijímají některé mezinárodní účetní standardy v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002, pokud jde o Mezinárodní standard účetního výkaznictví 9. Tento návrh doplňuje opatření přijatá Evropskou centrální bankou, Evropským orgánem pro bankovnictví a příslušnými vnitrostátními orgány v této oblasti.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Tento návrh je součástí širší reakce Evropské komise na pandemii COVID-19. Má zásadní význam pro zajištění účinnosti opatření přijatých členskými státy, Komisí a Evropskou centrální bankou. Je plně v souladu se sdělením Komise o ekonomických aspektech krize způsobené koronavirem, které bylo vydáno dne 13. března 2020[8], jakož i se sdělením „COVID 19 – Ekonomický balíček – Využít každé dostupné euro“ vydaným dne 2. dubna 2020[9].

[8] Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropské centrální bance, Evropské investiční bance a Euroskupině „Koordinovaná ekonomická reakce na koronavirovou nákazu COVID-19“, COM(2020)112 final ze dne 13. března 2020.

[9] Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Reakce na koronavirus – Využít každé dostupné euro všemi možnými způsoby k ochraně lidských životů a zdrojů obživy“, COM(2020) 143 final ze dne 2.4.2020.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Návrh vychází z článku 114 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), tj. ze stejného právního základu jako legislativní akt, který se mění.

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Cílů sledovaných navrhovanými změnami, konkrétně maximalizovat schopnost úvěrových institucí poskytovat úvěry a absorbovat ztráty související s pandemií COVID-19 a zároveň zajistit jejich trvalou odolnost, může být lépe dosaženo na úrovni EU než prostřednictvím různých iniciativ jednotlivých členských států, jelikož tyto změny se týkají dat použitelnosti pravidel Unie nebo představují úpravy stávajících pravidel Unie v reakci na pandemii COVID-19. Problémy a jejich hlavní příčiny jsou ve všech členských státech stejné. Pokud by Unie nepřijala žádná opatření, byl by stávající regulační rámec při podpoře různých opatření přijatých veřejnými orgány na úrovni Unie i na vnitrostátní úrovni méně účinný a méně by reagoval na mimořádné problémy trhu.

Vzhledem k tomu, že nařízení o kapitálových požadavcích již tyto záležitosti reguluje, jsou možnosti členských států přijímat vnitrostátní opatření omezené a změny na vnitrostátní úrovni by byly v rozporu s platným právem Unie. Pokud by Unie přestala uvedené aspekty regulovat, podléhal by vnitřní trh bankovních služeb různým souborům pravidel, což by vedlo k roztříštění a oslabení nedávno vytvořeného jednotného souboru pravidel v této oblasti.

• Proporcionalita

Tato opatření Unie jsou nezbytná k dosažení cíle, kterým je maximalizovat schopnost úvěrových institucí poskytovat úvěry a absorbovat ztráty během pandemie COVID-19 při současném zachování soudržnosti obezřetnostního rámce. Navrhované změny nepřesahují řešení vybraných ustanovení obezřetnostního rámce Unie pro úvěrové instituce, která se zaměřují výhradně na opatření zaměřená na zajištění překonání stávající pandemie COVID-19. Navrhované změny se navíc omezují na otázky, které nelze řešit v rámci stávajícího prostoru pro uvážení, který nabízejí stávající pravidla.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ EX POST, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

K tomuto návrhu není připojeno samostatné posouzení dopadů, neboť tento návrh nemění základní aspekty nařízení o kapitálových požadavcích a neukládá dotčeným stranám nové povinnosti. Navíc dopad opatření, která se tímto návrhem mění, byl již předmětem analýzy v posouzeních dopadů provedených pro nařízení (EU) 2017/2395, nařízení (EU) 2019/876 a nařízení (EU) 2019/630, kterými se mění nařízení o kapitálových požadavcích ve vztahu k aspektům, na něž se tento návrh vztahuje. Cílem návrhu je především z výjimečných důvodů v souvislosti se současnou pandemií COVID-19 umožnit odložení data použitelnosti některých ustanovení nařízení o kapitálových požadavcích nebo předčasné uplatňování opatření, která by bankám ulevila od některých kapitálových požadavků, nebo upřesnit obezřetnostní zacházení s některými expozicemi s ohledem na výjimečné okolnosti vzniklé v důsledku pandemie COVID-19.

Navrhované změny by měly omezený dopad na administrativní zátěž bank a na náklady v souvislosti s přizpůsobením jejich interních operací, přičemž se očekává, že náklady budou kompenzovány výhodami plynoucími z dostupnosti kapitálu. Navrhované změny se týkají

ustanovení, která bankám umožňují používat příznivější zacházení, avšak takové zacházení jim neukládají.

- **Základní práva**

Unie se zavazuje dodržovat vysokou úroveň ochrany základních práv a je signatářem široké škály úmluv o lidských právech. V této souvislosti není pravděpodobné, že by tento návrh měl přímý dopad na tato práva podle hlavních úmluv OSN o lidských právech, Listiny základních práv Evropské unie, která tvoří nedílnou součást smluv EU, a Evropské úmluvy o lidských právech.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá rozpočtové důsledky pro orgány Unie.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Přechodná opatření pro zmírnění dopadu ustanovení IFRS 9 na regulatorní kapitál

Článek 473a nařízení o kapitálových požadavcích obsahuje přechodná opatření, která institucím umožňují částečně znovu přičíst k jejich kmenovému kapitálu tier 1 (CET1) vyšší rezervy vzniklé z důvodu zavedení vykazování očekávaných úvěrových ztrát podle IFRS 9. Přechodná opatření sestávají ze dvou složek: statické a dynamické složky. Statická složka umožňuje úvěrovým institucím částečně neutralizovat dopad nárůstu účetních rezerv v důsledku zavedení IFRS 9 v „den 1“ na kapitál CET1. Dynamická složka umožňuje bankám částečně neutralizovat dopad dodatečného (tj. „po dni 1“) zvýšení rezerv pro finanční aktiva, která nejsou úvěrově znehodnocena. Stávající přechodná opatření se vztahují na období 2018–2022.

Používání IFRS 9 během hospodářského útlumu způsobeného pandemií COVID-19 může vést k náhlému výraznému zvýšení opravných položek na očekávané úvěrové ztráty, protože u řady expozic bude možná nutné započítat očekávané ztráty během celé doby jejich trvání. Aby se zmírnil potenciální dopad, který může mít náhlé zvýšení opravných položek na očekávané úvěrové ztráty na schopnost institucí poskytovat klientům úvěry v době, kdy je to nejvíce zapotřebí, měla by přechodná opatření být prodloužena. To by přineslo další zmírnění dopadu pandemie COVID-19 na možné zvýšení potřeb institucí v oblasti tvorby rezerv v rámci IFRS 9 a zároveň by byla zachována přechodná opatření pro částky očekávaných úvěrových ztrát stanovené před pandemií COVID-19. Tyto změny by proto umožnily znovu spustit 5leté přechodné období, které bylo zahájeno v roce 2018. Nové přechodné období tak finančním institucím umožní upravit nastavení opatření, podle nichž lze přičítat rezervy zpět do kmenového kapitálu tier 1, v období 2020–2024.

V souvislosti s pandemií COVID-19 se přechodná opatření prodlužují pouze pro dynamickou složku v souladu s cílenými revizemi[10] mezinárodně dohodnutých obezřetnostních norem (čl. 1 bod 2 návrhu) s cílem řešit případné zvýšení opravných položek na očekávané úvěrové ztráty v důsledku pandemie COVID-19. Aby bylo zajištěno, že dodatečná úleva bude zaměřena na očekávané úvěrové ztráty vyplývající z mimořádných okolností pandemie

[10] Viz tisková zpráva „Basel Committee sets out additional measures to alleviate the impact of Covid-19“ (Basilejský výbor stanoví další opatření ke zmírnění dopadu Covid-19) ze dne 3. dubna 2020, k dispozici zde: https://www.bis.org/press/p200403.htm.

COVID-19, aniž by to vedlo ke zbytečným složitostem, přesouvá se referenční datum případného zvýšení opravných položek, na něž by se vztahovala rozšířená přechodná opatření, z 1. ledna 2018 na 1. leden 2020, jelikož se vychází z toho, že počínaje tímto datem by dodatečné ztráty vzniklé institucím pravděpodobně souvisely s pandemií COVID-19.

Ustanovení čl. 473a odst. 1 nařízení o kapitálových požadavcích obsahuje revidovaný vzorec pro výpočet částek očekávaných úvěrových ztrát, které lze zahrnout (tj. „zpětně přičíst“) do kmenového kapitálu tier 1, přičemž pro statickou a dynamickou složku se uplatňují odlišné koeficienty. Výpočet statické složky se tímto návrhem nezmění, ale na dynamickou složku se bude vztahovat prodloužené přechodné období a revidovaný přechodný opravný koeficient.

Referenční data v čl. 473a odst. 3 a 5 nařízení o kapitálových požadavcích pro výpočet možného zvýšení opravných položek na očekávané úvěrové ztráty u úvěrově neznehodnocených aktiv k datu vykázání, které lze zpětně přičíst ke kmenovému kapitálu tier 1, se mění s ohledem na revidovaný vzorec v odstavci 1 a nové rozhodné datum.

Přechodné období pro statickou složku uvedené v čl. 473a odst. 6 nařízení o kapitálových požadavcích se upravuje podle nového vzorce v odstavci 1 uvedeného článku.

Nový odstavec 6a prodlužuje přechodné období pro dynamickou složku a umožňuje institucím, aby ke svému kmenovému kapitálu tier 1 v plném rozsahu zpětně přičetly jakékoli zvýšení v nových opravných položkách vykázaných v letech 2020 a 2021 u svých finančních aktiva, která nejsou úvěrově znehodnocena. Částka, která by mohla být zpětně přičtena v období od roku 2022 do roku 2024, by se lineárně snižovala.

Změny čl. 473a odst. 7 nařízení o kapitálových požadavcích zjednodušují přepočet kapitálových požadavků. Nahrazují přepočet všech hodnot expozic, které jsou sníženy o opravné položky, standardní rizikovou váhou 100 % pro částky, jež jsou zpětně přičteny ke kmenovému kapitálu tier 1.

Změny čl. 473a odst. 9 nařízení o kapitálových požadavcích umožňují institucím, které se dříve rozhodly přechodná opatření nepoužívat, své rozhodnutí kdykoli během přechodného období s předchozím souhlasem příslušného orgánu zvrátit. Kromě toho čl. 473a odst. 9 nařízení o kapitálových požadavcích poskytuje institucím možnost použít pouze dynamickou složku. Aby bylo možné sledovat, kolik institucí v celé EU přechodná opatření využívá, musí příslušné orgány pravidelně předkládat orgánu EBA informace o tom, kolik institucí, nad nimiž vykonávají dohled, uvedená opatření využívá.

Zacházení s veřejně zajištěnými úvěry v rámci obezřetnostní pojistky pro úvěry se selháním

Státní vývozní úvěrové agentury zpravidla poskytují záruky jménem vlád členských států za účelem poskytnutí zajištění úvěrového rizika u úvěrů, které jsou poskytovány za účelem financování vývozu. Úvěry se selháním zaručené těmito agenturami získávají preferenční zacházení, pokud jde o požadavky na vytváření opravných položek podle článku 47c nařízení o kapitálových požadavcích. Navrhovaná odchylka od čl. 47c odst. 3 rozšiřuje toto preferenční zacházení na expozice se zárukou nebo protizárukou veřejného sektoru v souvislosti s opatřeními zaměřenými na zmírnění hospodářského dopadu pandemie COVID-19, v příslušných případech s výhradou dodržování pravidel Unie týkající se státní podpory. Tím by byl zohledněn podobný rizikový profil těchto zaručených expozic (čl. 1 bod 3 návrhu).

Datum uplatnění kapitálové rezervy k pákovému poměru

Nařízením o kapitálových požadavcích II byl do nařízení o kapitálových požadavcích zaveden nový čl. 92 odst. 1a, kterým se globálním systémově významným institucím ukládá požadavek kapitálové rezervy k pákovému poměru. Datum uplatnění této rezervy bylo původně stanoveno na 1. leden 2022. V souvislosti s pandemií COVID-19 a v souladu s revidovaným harmonogramem provádění schváleným Basilejským výborem pro bankovní dohled se datum použitelnosti stanovené v čl. 3 odst. 5 nařízení o kapitálových požadavcích II odkládá o jeden rok, tedy na 1. leden 2023 (čl. 2 bod (2) návrhu).

Kompenzování dopadu vyloučení některých expozic z výpočtu pákového poměru

Nařízení o kapitálových požadavcích II (CRR II) upravilo výpočet pákového poměru na základě revidovaného basilejského standardu. Změny zahrnovaly zavedení možnosti za výjimečných okolností dočasně vyloučit některé expozice vůči centrálním bankám z celkové míry expozic institucí (čl. 429a odst. 1 písm. n) a odst. 5 až 7 nařízení o kapitálových požadavcích). Výjimku lze udělit na omezenou dobu nepřesahující jeden rok, pokud příslušný orgán dané instituce po konzultaci s příslušnou centrální bankou rozhodl a veřejně prohlásil, že takové výjimečné okolnosti nastaly. Jakýkoli dopad vyloučení je v plné míře kompenzován mechanismem stanoveným v čl. 429a odst. 7 nařízení o kapitálových požadavcích, který přísně přiměřeným způsobem zvyšuje požadavek na pákový poměr jednotlivých úvěrových institucí.

Prostor pro uvážení, který má usnadnit účinnou transmisi opatření měnové politiky, se začne používat společně s požadavkem na pákový poměr dne 28. června 2021. Současná krize COVID-19 však ukázala, že kompenzační mechanismus, pokud se použije, by byl příliš restriktivní a že jeho uplatňování by ve skutečnosti účinnou transmisi měnové politiky neusnadnilo. Ve skutečnosti mohou být úvěrové instituce stávajícím kompenzačním mechanismem omezeny, pokud jde o úroveň zvýšení jejich rezerv v centrální bance. Stávající kompenzační mechanismus by proto mohl úvěrové instituce odrazovat od toho, aby v krizové situaci čerpaly facility centrální banky v oblasti likvidity v rozsahu, který je potřebný či žádoucí. To by vedlo k narušení účinné transmise opatření měnové politiky a v konečném důsledku k donucení instituce ke snížení pákového efektu prostřednictvím prodeje aktiv nebo snížení objemu úvěrů do reálné ekonomiky, nebo oběma způsoby, neboť během krize má nad výší rezerv v centrální bance jen omezenou kontrolu.

Na základě těchto zjištění a s ohledem na mandát Komise stanovený v článku 511 nařízení o kapitálových požadavcích provádět přezkum, mimo jiné, zacházení s rezervami u centrálních bank, se Komise domnívá, že je vhodné kompenzační mechanismus přede dnem jeho použitelnosti upravit (čl. 1 odst. 1 písm. b) návrhu). Díky tomu bude možné během možných budoucích otřesu a krizí vhodně a cíleně jednat s větší flexibilitou a zvýšit účinnost opatření. Úvěrová instituce, která uplatňuje diskreční pravomoc, bude zejména povinna vypočítat upravený pákový poměr pouze jednou, a to v okamžiku uplatnění diskreční pravomoci, přičemž bude vycházet z hodnoty způsobilých rezerv u centrální banky a celkové míry expozic v den, kdy příslušný orgán instituce prohlásí, že nastaly výjimečné okolnosti, které odůvodňují uplatnění diskreční pravomoci. Upravený pákový poměr se použije po celou dobu, během níž je vykonávána diskreční pravomoc, a nebude se jako v rámci stávajícího kompenzačního mechanismu měnit. Změny kompenzačního mechanismu vyžadují rovněž změny v čl. 429a odst. 1 písm. n), aby bylo možné vyloučit všechny způsobilé rezervy u centrálních bank, a nikoli pouze rezervy vzniklé po vstupu výjimky v platnost (čl. 1 bod 1 písm. a) návrhu).

Datum použitelnosti vyloučení některých aktiv v podobě softwaru z kapitálových odpočtů

Nařízením o kapitálových požadavcích II byla zavedena ustanovení, jimiž se mění regulatorní zacházení s „obezřetně oceněnými aktivy v podobě softwaru“, jejichž hodnota není materiálně ovlivněna ukončením činnosti (tj. řešení krize, insolvence nebo likvidace instituce). Od institucí se již nebude vyžadovat, aby tato zvláštní aktiva v podobě softwaru odečítala od svého kmenového kapitálu tier 1 (čl. 36 odst. 1 písm. b) nařízení o kapitálových požadavcích). EBA byl pověřen vypracováním návrhu regulační technické normy s cílem upřesnit, jak má být tato výjimka z odpočtů uplatňována, a to vymezením rozsahu aktiv v podobě softwaru, která mají být vyňata, a způsobu, jak budou rizikově vážena (čl. 36 odst. 4 nařízení o kapitálových požadavcích). Datum použití revidovaného zacházení s aktivy v podobě softwaru bylo stanoveno na 12 měsíců od vstupu této regulační technické normy v platnost (čl. 3 odst. 7 CRR II).

V souvislosti se zrychleným využíváním digitálních služeb v důsledku veřejných opatření přijatých za účelem řešení pandemie COVID-19 se datum použitelnosti mění tak, aby výjimku bylo možné uplatnit dříve, a to dnem vstupu regulační technické normy v platnost (čl. 2 bod 3 návrhu).

Datum použitelnosti zvláštního zacházení s některými úvěry zajištěnými důchody nebo platy

Nařízením o kapitálových požadavcích II bylo v článku 123 nařízení o kapitálových požadavcích zavedeno příznivější zacházení s některými úvěry, které úvěrové instituce poskytují důchodcům nebo zaměstnancům se smlouvou na dobu neurčitou. Toto příznivé zacházení bylo zavedeno z důvodu dodatečných záruk spojených s těmito úvěry, které plynou z bezpodmínečného převodu části důchodu nebo platu dlužníka na tuto úvěrovou instituci. Uplatňování tohoto zacházení v souvislosti s pandemií COVID-19 by motivovalo instituce k tomu, aby zvýšily poskytování úvěrů zaměstnancům a důchodcům. Aby bylo institucím umožněno využívat příznivějšího zacházení již během pandemie COVID-19, je datum použitelnosti tohoto ustanovení posunuto na dřívější termín (čl. 2 bod 1 návrhu).

Datum použitelnosti revidovaného podpůrného koeficientu pro malé a střední podniky a podpůrného koeficientu pro infrastrukturu

Nařízením o kapitálových požadavcích II byly provedeny změny v článku 501 nařízení (EU) č. 575/2013 týkající se úpravy kapitálových požadavků pro expozice vůči malým a středním podnikům, které nejsou v selhání (podpůrný koeficient pro malé a střední podniky), a v článku 501a nařízení (EU) č. 575/2013 byla zavedena nová úprava kapitálových požadavků pro expozice vůči subjektům, které provozují nebo financují fyzické struktury nebo zařízení, systémy a sítě, které poskytují nebo podporují základní veřejné služby (podpůrný koeficient pro infrastrukturu). Tyto podpůrné koeficienty umožňují příznivější zacházení s některými expozicemi vůči malým a středním podnikům a infrastruktuře s cílem motivovat instituce k obezřetnému zvyšování poskytování úvěrů těmto subjektům. V souvislosti s pandemií COVID-19 je nezbytné, aby banky nadále poskytovaly úvěry malým a středním podnikům a podporovaly investice do infrastruktury. Proto je datum použitelnosti těchto dvou podpůrných koeficientů stanovené v článku 3 nařízení o kapitálových požadavcích II přesunuto na dřívější termín (čl. 2 bod 1 návrhu).

2020/0066 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013 a (EU) 2019/876, pokud jde o úpravy v reakci na pandemii COVID-19

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013[11] stanoví společně se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU[12] obezřetnostní regulační rámec pro instituce působící v Unii. Tento obezřetnostní rámec přijatý v návaznosti na finanční krizi probíhající letech 2007–2008, který do značné míry vychází z mezinárodních standardů, jež v roce 2010 schválil Basilejský výbor pro bankovní dohled a které vešly ve známost jako rámec Basilej III, přispěl ke zvýšení odolnosti institucí působících v Unii a lépe je připravil, aby mohly čelit potenciálním obtížím, včetně potenciálních obtíží vyplývajících z možných budoucích krizí.

(2) Od svého vstupu v platnost bylo nařízení (EU) č. 575/2013 několikrát pozměněno, aby řešilo přetrvávající nedostatky v obezřetnostním regulačním rámci a provedlo některé zbývající prvky globální reformy finančních služeb, které jsou zásadní pro zajištění odolnosti institucí. Pokud jde o následné změny, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2395[13] zavedlo do nařízení (EU) č. 575/2013 přechodná opatření pro

---

[11] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1).

[12] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 338).

[13] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2395 ze dne 12. prosince 2017, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o přechodná opatření pro zmírnění dopadu zavedení IFRS 9 na kapitál a pro zacházení s některými expozicemi vůči subjektům veřejného sektoru denominovanými v národní měně kteréhokoli členského státu jako s velkými expozicemi (Úř. věst. L 345, 27.12.2017, s. 27),

zmírnění dopadu zavedení Mezinárodního standardu účetního výkaznictví - Finanční nástroje (IFRS 9) na kapitál. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/630[14] zavedlo v nařízení (EU) č. 575/2013 požadavek na minimální krytí ztrát z nevýkonných expozic, takzvané obezřetnostní jištění. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/876[15] pak zavedlo do nařízení (EU) č. 575/2013 některé konečné prvky dokončeného rámce Basilej III, mimo jiné novou definici pákového poměru a kapitálovou rezervu k pákovému poměru, která brání institucím v nadměrném zvyšování páky, jakož i příznivější obezřetnostní zacházení s některými aktivy v podobě softwaru, příznivější zacházení s některými úvěry zajištěnými důchody nebo platy, revidovaný podpůrný koeficient pro úvěry malým a středním podnikům a podpůrný koeficient pro projekty infrastruktury.

(3) Závažný hospodářský otřes způsobený pandemií COVID-19 a výjimečná opatření proti šíření nákazy mají dalekosáhlý dopad na hospodářství. Podniky čelí narušení v dodavatelských řetězcích, dočasným uzavřením a omezené poptávce, domácnosti jsou ohroženy nezaměstnaností a poklesem příjmů. Veřejné orgány na úrovni Unie a členských států provedly rozhodná opatření na podporu domácností a solventních podniků, aby tyto mohly tomuto závažnému, avšak dočasnému zpomalení hospodářské činnosti a nedostatkům v oblasti likvidity, které způsobuje, odolat.

(4) Instituce budou hrát klíčovou úlohu v přispívání k oživení. Zároveň budou pravděpodobně zasaženy zhoršující se hospodářskou situací. Příslušné orgány poskytly institucím dočasný kapitál, likviditu a operační úlevu s cílem zajistit, aby mohly i nadále plnit svoji úlohu při financování reálné ekonomiky v náročnějším prostředí. Komise, Evropská centrální banka a Evropský orgán pro bankovnictví objasnily uplatňování flexibility, která je již zakotvena v nařízení (EU) č. 575/2013, vydáním výkladů a pokynů k uplatňování obezřetnostního rámce v souvislosti s COVID-19[16]. V reakci na pandemii COVID-19 Basilejský výbor pro bankovní dohled rovněž umožnil určitou flexibilitu při uplatňování mezinárodních standardů[17].

(5) Je důležité, aby instituce využívaly svého kapitálu tam, kde je to nejvíce zapotřebí, a aby to regulační rámec Unie usnadnil a současně zajistil, aby instituce jednaly

---

14 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/630 ze dne 17. dubna 2019, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o minimální krytí ztrát z nevýkonných expozic (Úř. věst. L 111, 25.4.2019, s. 4).

15 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/876 ze dne 20. května 2019, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o pákový poměr, ukazatel čistého stabilního financování, požadavky na kapitál a způsobilé závazky, úvěrové riziko protistrany, tržní riziko, expozice vůči ústředním protistranám, expozice vůči subjektům kolektivního investování, velké expozice, požadavky na podávání zpráv a zpřístupňování informací, a nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 150, 7.6.2019, s. 1).

16 Patří sem sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Interpretační sdělení Komise o uplatňování účetních a obezřetnostních rámců za účelem usnadnění poskytování bankovních úvěrů v Unii – podpora podniků a domácností v souvislosti s COVID-19, COM (2020)169, 28. 4. 2020, tisková zpráva „ECB Banking Supervision provides further flexibility to banks in reaction to coronavirus“ (Bankovní dohled ECB poskytuje bankám další flexibilitu v reakci na koronavirus) a doprovodný dokument s často kladenými otázkami, 20. března 2020, https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/pr/date/2020/html/ssm.pr200320~4cdbbcf466.en.html, prohlášení orgánu EBA o uplatňování obezřetnostního rámce pro selhání, úlevy a IFRS 9 v souvislosti s opatřeními COVID-19, 25. března 2020, k dispozici na adrese: https://eba.europa.eu/eba-provides-clarity-banks-consumers-application-prudential-framework-light-covid-19-measures.

17 Viz tisková zpráva „Basel Committee sets out additional measures to alleviate the impact of Covid-19“ (Basilejský výbor stanoví další opatření na zmírnění dopadu Covid-19), 3. dubna 2020, https://www.bis.org/press/p200403.htm

obezřetně. V návaznosti na flexibilitu stanovenou ve stávajících pravidlech by cílené změny nařízení (EU) č. 575/2013 zajistily, že tento obezřetnostní rámec bude hladce propojen s různými opatřeními, která řeší mimořádnou situaci v důsledku COVID-19.

(6) Mimořádné okolnosti pandemie COVID-19 a nebývalý rozsah výzev vyžadují okamžité kroky k zajištění toho, aby instituce měly podmínky pro účinné směrování finančních prostředků podnikům a domácnostem a k vstřebání hospodářských otřesů způsobených pandemií COVID-19.

(7) Záruky poskytnuté v souvislosti s pandemií COVID-19 vládami členských států nebo jinými veřejnými subjekty, které jsou způsobilé jako poskytovatelé zajištění úvěrového rizika podle pravidel pro snižování úvěrového rizika stanovených v kapitole 4 části 3 nařízení (EU) č. 575/2013, jsou srovnatelné z hlediska jejich účinků zmírňování rizik se zárukami poskytovanými státními vývozními úvěrovými agenturami uvedenými v článku 47c nařízení (EU) č. 575/2013. Je proto oprávněné sladit požadavky na minimální krytí pro nevýkonné expozice, na něž se vztahují záruky poskytnuté vládami členských států nebo jinými veřejnými subjekty, s odpovídajícími požadavky na nevýkonné expozice, které využívají záruky poskytované státními vývozními úvěrovými agenturami. Proto by se se zárukami a protizárukami udělovanými v souvislosti s pandemií COVID-19 v souladu s pravidly státní podpory mělo zacházet stejně jako se zárukami poskytovanými státními vývozními úvěrovými agenturami.

(8) V souvislosti s pandemií COVID-19 vyšlo najevo, že možnost dočasně vyloučit některé expozice vůči centrálním bankám z výpočtu celkové míry expozic instituce, jak stanoví článek 429a nařízení (EU) č. 575/2013 ve znění nařízení (EU) 2019/876, by mohla mít v průběhu krizové situace zásadní význam. Zdá se však, že účinnosti tohoto opatření brání snížená flexibilita vyplývající z kompenzačního mechanismu, který je spojen s takovými dočasnými vyloučeními, která by omezovala schopnost institucí v krizové situaci zvýšit expozice vůči centrálním bankám. To by v konečném důsledku mohlo instituci nutit ke snižování objemu úvěrů poskytovaných domácnostem a podnikům. Aby se zabránilo nežádoucím důsledkům souvisejícím s kompenzačním mechanismem a aby se zajistila účinnost tohoto vyloučení s ohledem na možné budoucí otřesy a krize, měl by být kompenzační mechanismus změněn před tím, než se požadavek na pákový poměr stanovený v čl. 92 odst. 1 písm. d) nařízení (EU) č. 575/2013 stane v souladu s právem Unie dne 28. června 2021 použitelným. Dokud nebudou změněná ustanovení týkající se výpočtu pákového poměru zavedená nařízením (EU) 2019/876 použitelná, měl by se článek 429a nadále používat tak, jak byl zaveden nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/62[18].

(9) Na velkou část institucí působících v Unii se od 1. ledna 2018 vztahují IFRS 9. V souladu s mezinárodními standardy přijatými Basilejským výborem pro bankovní dohled zavedlo nařízení (EU) 2017/2395 v nařízení (EU) č. 575/2013 přechodná opatření ke zmírnění potenciálně výrazného negativního dopadu vykazování očekávaných úvěrových ztrát podle IFRS 9 na kmenový kapitál tier 1 institucí.

(10) Použití IFRS 9 během hospodářského útlumu způsobeného pandemií COVID-19 může vést k náhlému významnému zvýšení opravných položek na očekávané úvěrové ztráty, protože u řady expozic bude možná nutné započítat očekávané ztráty během celé doby

[18] Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/62 ze dne 10. října 2014, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013, pokud jde o pákový poměr (Úř. věst. L 11, 17.1.2015, s. 37).

jejich trvání. Dne 3. dubna 2020 se Basilejský výbor pro bankovní dohled dohodl, že umožní větší flexibilitu při provádění přechodných opatření, kterými se postupně zavádí dopad IFRS 9. Aby se omezila případná volatilita regulatorního kapitálu, k níž může dojít, pokud by krize COVID-19 vedla k výraznému zvýšení opravných položek na očekávané úvěrové ztráty, je nezbytné prodloužit platnost přechodných opatření i v právních předpisech Unie.

(11) Aby se zmírnily potenciální dopady, které může mít náhlý nárůst opravných položek na očekávané úvěrové ztráty na schopnost institucí poskytovat klientům úvěry v době, kdy je to nejvíce zapotřebí, měla by přechodná opatření být prodloužena o dva roky a instituce by měly mít možnost v plném rozsahu zpětně zahrnout do svého kmenového kapitálu tier 1 jakékoli zvýšení opravných položek na očekávané úvěrové ztráty, které v letech 2020 a 2021 uznají za svá finanční aktiva, jež nejsou úvěrově znehodnocena. To by přineslo další zmírnění dopadu krize COVID-19 na možný nárůst potřeb institucí v oblasti tvorby rezerv v rámci IFRS 9 a zároveň by byla zachována přechodná opatření pro částky očekávaných úvěrových ztrát stanovené před pandemií COVID-19.

(12) Instituce, které se dříve rozhodly přechodných opatření nevyužít, mohou toto rozhodnutí během přechodného období po předchozím schválení jejich příslušného orgánu kdykoli zvrátit. S výhradou schválení orgánu dohledu mají instituce možnost přechodná opatření nevyužívat.

(13) V březnu 2020 skupina guvernérů centrálních bank a vedoucích orgánů dohledu (GHOS) zrevidovala harmonogram provádění konečných prvků basilejského rámce. Ačkoli většina konečných prvků musí být ještě provedena v právu Unie, požadavek kapitálové rezervy k pákovému poměru pro globální systémově významné instituce již byl proveden prostřednictvím změn, které přineslo nařízení (EU) 2019/876. Proto by datum použitelnosti požadavku kapitálové rezervy k pákovému poměru mělo být odloženo o jeden rok na 1. leden 2023, jak bylo dohodnuto na mezinárodní úrovni. Datum použitelnosti stanovené v nařízení (EU) 2019/876 by mělo být odpovídajícím způsobem revidováno, aby byly zajištěny rovné podmínky na mezinárodní úrovni pro instituce usazené v Unii a působící mimo Unii. Vzhledem k odložení použitelnosti požadavku kapitálové rezervy k pákovému poměru by v průběhu doby odkladu nemělo žádné důsledky nesplnění uvedeného požadavku, jak stanoví článek 141c směrnice 2013/36/EU, a neuplatnilo by se žádné související omezení týkající se rozdělování výnosů stanovené v článku 141b uvedené směrnice.

(14) S ohledem na zvláštní záruky spojené s úvěry, které úvěrové instituce poskytují důchodcům nebo zaměstnancům se smlouvou na dobu neurčitou proti bezpodmínečnému převodu části důchodu nebo platu dlužníka na uvedenou úvěrovou instituci, byl článek 123 nařízení (EU) č. 575/2013 změněn nařízením (EU) 2019/876 s cílem umožnit příznivější zacházení s těmito úvěry. Uplatňování tohoto zacházení v souvislosti s pandemií COVID-19 by motivovalo instituce k tomu, aby zvýšily poskytování úvěrů zaměstnancům a důchodcům. Je proto nezbytné posunout datum použitelnosti uvedeného ustanovení tak, aby jej instituce mohly využívat již během pandemie COVID-19.

(15) Ustanovení o úpravě rizikově vážených expozic vůči malým a středním podnikům, u nichž nedošlo k selhání, stanovená v článku 501 nařízení (EU) č. 575/2013 (podpůrný koeficient pro malé a střední podniky) byla pozměněna nařízením (EU) 2019/876. Uvedené nařízení rovněž zavedlo v článku 501a nařízení (EU) č. 575/2013 novou úpravu kapitálových požadavků k úvěrovému riziku pro expozice vůči subjektům,

které provozují nebo financují fyzické struktury nebo zařízení, systémy a sítě, které poskytují nebo podporují základní veřejné služby (podpůrné koeficienty pro infrastrukturu). Vzhledem k tomu, že uvedené podpůrné koeficienty umožňují příznivější zacházení s některými expozicemi vůči malým a středním podnikům a infrastruktuře, jejich použití v souvislosti s pandemií COVID-19 by motivovalo instituce k tomu, aby těmto subjektům poskytly více tolik potřebných úvěrů. Je proto nezbytné posunout datum použitelnosti uvedených dvou podpůrných koeficientů tak, aby jej instituce mohly využívat již během pandemie COVID-19.

(16) Obezřetnostní zacházení s některými aktivy v podobě softwaru bylo pozměněno nařízením (EU) 2019/876 s cílem dále podpořit přechod k více digitalizovanému bankovnímu sektoru. V souvislosti se zrychleným využíváním digitálních služeb v důsledků veřejných opatření přijatých za účelem řešení pandemie COVID-19 by se tyto změny měly uplatnit předčasně.

(17) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž maximalizovat schopnost úvěrových institucí poskytovat úvěry a absorbovat ztráty související s pandemií COVID-19 a zároveň zajistit jejich trvalou odolnost, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu jejich rozsahu a účinků, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.

(18) Aby mimořádná podpůrná opatření přijatá za účelem zmírnění dopadu pandemie COVID-19 byla v plném rozsahu účinná, pokud jde o udržení odolnosti bankovního sektoru a poskytnutí pobídky institucím k tomu, aby nadále poskytovaly úvěry, je nezbytné, aby se zmírňující účinek uvedených opatření okamžitě projevil ve způsobu, jakým jsou stanoveny požadavky na regulatorní kapitál. S ohledem na naléhavost uvedených úprav obezřetnostního rámce by toto nařízení mělo vstoupit v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

(19) Vzhledem k naléhavosti se tedy považuje za nezbytné použít výjimku ze lhůty osmi týdnů uvedené v článku 4 Protokolu č. 1 o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii, Smlouvě o fungování Evropské unie a Smlouvě o založení Evropského společenství pro atomovou energii.

(20) Nařízení (EU) č. 575/2013 a (EU) 2019/876 by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1
Změny nařízení (EU) č. 575/2013

Nařízení (EU) č. 575/2013 se mění takto:

1) článek 429a ve znění nařízení (EU) 2019/876 se mění takto:

a) v odst. 1 písm. n) se návětí nahrazuje tímto:

„n) následující expozice vůči centrální bance dané instituce při zachování podmínek stanovených v odstavcích 5 a 6:“;

b) v odstavci 7 se definice „EM_{LR} „a „CB“ nahrazují tímto:

„EM_{LR} = celková míra expozic dané instituce podle definice uvedené v čl. 429 odst. 4, a to včetně expozic vyloučených v souladu s odst. 1 písm. n) tohoto článku, v den veřejného prohlášení uvedeného v odst. 5 písm. a) tohoto článku; a

CB = celková hodnota expozic dané instituce vůči její centrální bance, které jsou způsobilé k vyloučení v souladu s odst. 1 písm. n), v den veřejného prohlášení uvedeného v odst. 5 písm. a).“;

2) článek 473a se mění takto:

a) odstavec 1 se mění takto:

i) v prvním pododstavci se návětí nahrazuje tímto:

„Odchylně od článku 50 mohou do konce přechodných období stanovených v odstavcích 6 a 6a tohoto článku následující instituce zahrnout do svého kmenového kapitálu tier 1 částku vypočtenou v souladu s tímto odstavcem:“;

ii) druhý pododstavec se nahrazuje tímto:

„Částka uvedená v prvním pododstavci se vypočítá jako součet těchto hodnot:

a) u expozic podléhajících rizikovému vážení podle části třetí hlavy II kapitoly 2 částky (AB_{SA}) vypočtené podle tohoto vzorce:

$$AB_{SA} = (A_{2,SA} - t_1) \times f_1 + (A_{4,SA} - t_2) \times f_2$$

kde

$A_{2,SA}$ = částka vypočtená podle odstavce 2;

$A_{4,SA}$ = částka vypočtená podle odstavce 4 na základě částek vypočtených podle odstavce 3;

f_1 = příslušný koeficient stanovený v odstavci 6;

f_2 = příslušný koeficient stanovený v odstavci 6a;

t_1 = zvýšení kmenového kapitálu tier 1 vlivem daňové odpočitatelnosti částky $A_{2,SA}$;

t_2 = zvýšení kmenového kapitálu tier 1 vlivem daňové odpočitatelnosti částky $A_{4,SA}$;

b) u expozic podléhajících rizikovému vážení podle části třetí hlavy II kapitoly 3 částky (AB_{IRB}) vypočtené podle tohoto vzorce:

$$AB_{IRB} = (A_{2,IRB} - t_1) \times f_1 + (A_{4,IRB} - t_2) \times f_2$$

kde

$A_{2,IRB}$ = částka vypočtená podle odstavce 2 a upravená podle odst. 5 písm. a);

$A_{4,IRB}$ = částka vypočtená podle odstavce 4 na základě částek vypočtených podle odstavce 3 a upravených podle odst. 5 písm. b) a c);

f_1 = příslušný koeficient stanovený v odstavci 6;

f_2 = příslušný koeficient stanovený v odstavci 6a;

t_1 = zvýšení kmenového kapitálu tier 1 vlivem daňové odpočitatelnosti částky $A_{2,IRB}$;

t_2 = zvýšení kmenového kapitálu tier 1 vlivem daňové odpočitatelnosti částky $A_{4,IRB}$“;

b) v odstavci 3 se písmeno b) nahrazuje tímto:

„b) součet dvanáctiměsíčních očekávaných úvěrových ztrát stanovených podle bodu 5.5.5 přílohy týkající se IFRS 9 a výše opravné položky na očekávané úvěrové ztráty za dobu trvání stanovené podle bodu 5.5.3 přílohy týkající se IFRS 9 s vyloučením opravné položky na očekávané úvěrové ztráty za dobu trvání u finančních aktiv, která jsou úvěrově znehodnocena, jak je vymezeno v dodatku A přílohy týkající se IFRS 9, k 1. lednu 2020 nebo ke dni prvotního použití IFRS 9, podle toho, co nastalo později.“;

c) v odstavci 5 se písmeno c) nahrazuje tímto:

„c) instituce nahradí částku vypočtenou podle odst. 3 písm. b) tohoto článku součtem dvanáctiměsíčních očekávaných úvěrových ztrát stanovených podle bodu 5.5.5 přílohy týkající se IFRS 9 a výše opravné položky na očekávané úvěrové ztráty za dobu trvání stanovené podle bodu 5.5.3 přílohy týkající se IFRS 9 s vyloučením opravné položky na očekávané úvěrové ztráty za dobu trvání u finančních aktiv, která jsou úvěrově znehodnocena, jak je vymezeno v dodatku A přílohy týkající se IFRS 9 k 1. lednu 2020 nebo ke dni prvotního použití IFRS 9, podle toho, co nastalo později, sníženým o úhrnnou výši souvisejících očekávaných ztrát pro tyto expozice vypočtenou podle čl. 158 odst. 5, 6 a 10. Je-li výsledkem tohoto výpočtu záporné číslo, dosadí instituce za hodnotu částky uvedenou v odst. 3 písm. b) tohoto článku nulu.“;

d) Odstavec 6 se nahrazuje tímto:

„6. Při výpočtu částky AB_{SA} uvedené v odst. 1 druhém pododstavci písm. a) a částky AB_{IRB} uvedené v odst. 1 druhém pododstavci písm. b) použijí instituce tyto koeficienty f_1:

a) 0,7 v období od 1. ledna 2020 do 31. prosince 2020;

b) 0,5 v období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2021;

c) 0,25 v období od 1. ledna 2022 do 31. prosince 2022;

d) 0 v období od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2024.

Instituce, jejichž účetní období začíná po 1. lednu 2020, avšak před 1. lednem 2021, upraví data uvedená v prvním pododstavci písm. a) až d) tak, aby odpovídala jejich účetnímu období, oznámí upravená data svému příslušnému orgánu a zveřejní je.

Instituce, jež začnou účetní standardy uvedené v odstavci 1 používat 1. ledna 2021 nebo později, použijí příslušný koeficient podle prvního pododstavce písm. b) až d) počínaje koeficientem odpovídajícím roku prvního použití uvedených účetních standardů.“;

e) vkládá se nový odstavec 6a, který zní:

„6a. Při výpočtu částky AB_{SA} uvedené v odst. 1 druhém pododstavci písm. a) a částky AB_{IRB} uvedené v odst. 1 druhém pododstavci písm. b) použijí instituce tyto koeficienty f_2:

a) 1 v období od 1. ledna 2020 do 31. prosince 2020;

b) 1 v období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2021;

c) 0,75 v období od 1. ledna 2022 do 31. prosince 2022;

d) 0,5 v období od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2023;

e) 0,25 v období od 1. ledna 2024 do 31. prosince 2024.

Instituce, jejichž účetní období začíná po 1. lednu 2020, avšak před 1. lednem 2021, upraví data uvedená v prvním pododstavci písm. a) až e) tak, aby odpovídala jejich účetnímu období, oznámí upravená data svému příslušnému orgánu a zveřejní je.

Instituce, jež začnou účetní standardy uvedené v odstavci 1 používat 1. ledna 2021 nebo později, použijí příslušný koeficient podle prvního pododstavce písm. b) až e) počínaje koeficientem odpovídajícím roku prvního použití uvedených účetních standardů.“;

f) odstavec 7 se mění takto:

i) písmeno b) se zrušuje;

ii) vkládá se nový pododstavec, který zní:

„Při přepočtu požadavků stanovených v tomto nařízení a ve směrnici 2013/36/EU pro účely prvního pododstavce se částce AB_{SA} uvedené v odst. 1 druhém pododstavci písm. a) přidělí riziková váha 100 %.“;

g) odstavec 8 se nahrazuje tímto:

„8. Během období stanovených v odstavcích 6 a 6a tohoto článku instituce, které se rozhodly uplatňovat přechodná opatření stanovená v tomto článku, zpřístupní vedle informací požadovaných v části osmé informace o objemu kapitálu, kmenovém kapitálu tier 1 a kapitálu tier 1, poměru kmenového kapitálu tier 1, kapitálovém poměru tier 1, celkovém kapitálovém poměru a pákovém poměru, které by měly, kdyby tento článek neuplatňovaly.“;

h) odstavec 9 se mění takto:

i) v prvním pododstavci se druhá věta nahrazuje tímto:

„V průběhu přechodného období může instituce své rozhodnutí zvrátit, jestliže k tomu předtím obdržela svolení příslušného orgánu.“;

ii) v druhém pododstavci se druhá a třetí věta nahrazují tímto:

„V tomto případě dosadí instituce za hodnoty A_4 a t_2 uvedené v odstavci 1 nulu. V průběhu přechodného období může instituce své rozhodnutí zvrátit, jestliže k tomu předtím obdržela svolení příslušného orgánu.“;

iii) doplňují se nové pododstavce, které zní:

„Instituce, která se rozhodla uplatňovat přechodná opatření stanovená v tomto článku, se může rozhodnout neuplatňovat odstavec 2, v kterémžto případě o svém rozhodnutí neprodleně informuje příslušný orgán. V tomto případě dosadí instituce za hodnoty A_2 a t_1 uvedené v odstavci 1 nulu. V průběhu přechodného období může instituce své rozhodnutí zvrátit, jestliže k tomu předtím obdržela svolení příslušného orgánu.

Příslušné orgány informují EBA alespoň jednou ročně o uplatňování tohoto článku institucemi, nad nimiž vykonávají dohled.“;

3) vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 500a

Dočasné zacházení s veřejnými zárukami týkajícími se pandemie COVID-19

Odchylně od čl. 47c odst. 3 se koeficienty uvedené v čl. 47c odst. 4 až do [datum vstupu tohoto pozměňujícího nařízení v platnost + 7 let] uplatní rovněž na část nevýkonné expozice zaručenou způsobilým poskytovatelem uvedeným v čl. 201 odst. 1 písm. a) až e), pokud za předpokladu, že jsou splněna pravidla Unie v oblasti státní podpory, je záruka nebo protizáruka v příslušných případech poskytnuta jako součást podpůrných opatření na pomoc dlužníkům při pandemii COVID-19.“.

Článek 2

Změny nařízení (EU) 2019/876

Článek 3 nařízení (EU) 2019/876 se mění takto:

1) vkládá se nový odstavec 3a, který zní:

„3a. Tyto body článku 1 tohoto nařízení se použijí ode dne [datum vstupu tohoto pozměňujícího nařízení v platnost]:

a) bod 59, pokud jde o ustanovení týkající se zacházení s některými půjčkami zaručenými úvěrovými institucemi, které jsou poskytovány důchodcům nebo zaměstnancům, stanovená v článku 123 nařízení (EU) č. 575/2013;

b) bod 133, pokud jde o ustanovení týkající se úpravy rizikově vážených expozic vůči malým a středním podnikům, u nichž nedošlo k selhání, stanovená v článku 501 nařízení (EU) č. 575/2013;

c) bod 134, pokud jde o úpravu kapitálových požadavků k úvěrovému riziku pro expozice vůči subjektům, které provozují nebo financují fyzické struktury nebo zařízení, systémy a sítě, které poskytují nebo podporují základní veřejné služby, stanovenou v článku 501a nařízení (EU) č. 575/2013.“;

2) odstavec 5 se nahrazuje tímto:

„5. Ustanovení čl. 1 odst. 46 písm. b) tohoto nařízení, pokud jde o nový požadavek na kapitál institucí G-SVI stanovený v čl. 92 odst. 1a nařízení (EU) č. 575/2013, se použije ode dne 1. ledna 2023.“;

3) odstavec 7 se nahrazuje tímto:

„7. Ustanovení čl. 1 bodu 18 tohoto nařízení, pokud jde o čl. 36 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 575/2013, obsahující ustanovení o osvobození od odpočtů obezřetně oceněných aktiv v podobě softwaru, se použije ode dne vstupu regulačních technických norem uvedených v čl. 36 odst. 4 nařízení (EU) č. 575/2013 v platnost.“.

Článek 3

Vstup v platnost a použitelnost

1. Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

2. Toto nařízení se použije od [datum vstupu tohoto nařízení v platnost], s výjimkou stanovenou v odstavci 3.

3. Ustanovení čl. 1 bodu 1 tohoto nařízení, pokud jde o změny čl. 429a nařízení (EU) č. 575/2013 ve znění nařízení (EU) 2019/876, pokud jde o kompenzační

mechanismus připojený k dočasnému vyloučení některých rezerv vůči centrálním bankám, se použije ode dne 28. června 2021.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předseda	*předseda*